

מאורות אל העבר

כה טבת תש"ח | 17/01/1958

מאט ויקפדייה נחלת הכלל

המשפט שלא תם

הפרשה התחלתה בימי האימים של שלטון הנאצים בהונגריה. לנוכח האיום הקיומי נפגשה הנהנגה היהודית עם ראשי הנאצים, כדי לנסות ולדוחות את גזירות ההשמדה. לאחר המלחמה עלו השאלות גדולות: האם ישראל קסטנר שניהל את המשא ומתן עם הנאצים, סייע להם בהטיעת הקהילה היהודית ובמתן סיוע עקיף להשמדה, תמורה הצלת מקרוביו, או שמא, הוא פשוט ניסה לעשות כמיטב יכולתו למציאות בלתי אפשרית. משפט דיבבה טען ובעל תהודה ציבורית אידירה שהחלה בישראל בשנת 1954, הסתיים בפסק הדין המהදד ולפיו "קסטנר מכיר את نفسه לשטן". זמן מה לאחר פסק הדין נרצח קסטנר בידי יוצאי מחתרת הלח"י, שלא היו מוכנים לסלוח לו על בגידתו בעם היהודי. כעשרה חודשים לאחר הרצח בכיה' טבת תש"ח (17.1.1958) פסק בית המשפט העליון ברוב של שלושה נגד שניים, כי לא ניתן להאשים את קסטנר בשיתוף פעולה עם הנאצים. עשרות שנים לאחר מכן, המחלוקת בין הרואים בקסטנר גיבור שפועל בנסיבות טראגיות, לבין אלו הרואים בו מנהיג שכשל בשיתוף פעולה עם הצורר עדין קיימת.